

**Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XXXII/218/09
Rady Miejskiej w Pyzdrach
z dnia 28 grudnia 2009 roku**

**PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII
DLA GMINY PYZDRY
na rok 2010**

I Wstęp

Narkotyki i narkomania są problemem społecznym, który stanowi wyzwanie cywilizacyjne o zasięgu globalnym. Duże rozpowszechnienie używania środków psychoaktywnych ma wielowymiarowe przyczyny, a szkody z tym związane obserwowane są w różnych sferach życia społecznego. Stąd wywodzi się postulat, aby działania zapobiegawcze miały charakter interdyscyplinarny i zrównoważonego podejścia pomiędzy działaniami na rzecz ograniczenia popytu i ograniczenia podaży.

Narkomania powstaje na podłożu przeobrażeń zachodzących we współczesnym świecie i staje się poważnym problemem społecznym. Powstaje na skutek zanikania tradycyjnych więzi społecznych, zwłaszcza rodzinnych oraz osłabienia funkcji wychowawczej rodziny i szkoły. Jest niepokojącym przejawem trudności dojrzewania psychospołecznego, a zwłaszcza emocjonalnego młodych ludzi.

Zażywanie narkotyków wywołuje wiele różnych problemów rodzinnych, szkolnych, prawnych, a także zdrowotnych. Jednym z nich jest wystąpienie tzw. zespołu uzależnienia, a także ostrych i przewlekłych chorób, w tym zakażenia wirusem HIV. Narkomania jest przyczyną tragedii wielu młodych ludzi i ich rodzin. Stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia społeczeństwa.

W najnowszych opracowaniach naukowych, badaniach i analizach narkomania traktowana jest jako najgroźniejsza z patologii społecznych zagrażających młodzieży. Wskazuje się przy tym, że narkomania jako problem społeczny generuje różnorodne zagrożenia, wśród których wymienia się m.in. problemy zdrowotne (choroby, zaburzenia, mniejsza odporność organizmu, patologiczna ciąża), prawne (czyny przestępcze, demoralizacja), społeczne (wykluczenie, rozbicie rodziny, dysfunkcje, utrata szans zawodowych) oraz etyczno-moralne.

Z coraz liczniejszych badań wynika, że eksperymentami narkotykowymi może być dotknięty co piąty młody człowiek w wieku do 25 lat. Jeszcze innym

problemem jest sięganie po środki psychoaktywne przez studentów i pracowników, którzy stosują je jako symulatory wzrostu aktywności intelektualnej lub zawodowej. Przykładem współczesnego narkomana może więc być człowiek sukcesu, dążący do szybkiej kariery i „prestżu materialnego”, w ciągu tygodnia zażywający narkotyki dla zwiększenia aktywności fizycznej i psychicznej, a podczas weekendu dla relaksu i rozrywki.

Zasygnalizowane zagrożenia związane z rozprzestrzenianiem się zjawiska narkomanii stanowią istotny problem społeczny, ponieważ nawet jeśli przyjmiemy, że eksperymentowanie z narkotykami w przypadku większości osób nie stanowi jeszcze uzależnienia, to i tak mamy do czynienia z poważnym zagrożeniem, wymagającym wielopłaszczyznowych zabiegów profilaktycznych.

Podstawą prawną działań związanych z rozwiązaniem problemów narkomanii jest Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z 29 lipca 2005r. (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późniejszymi zmianami), która spowodowała, iż na samorzady gminne został nałożony obowiązek realizacji konkretnych działań, prowadzonych jako zadania własne gminy w ramach gminnego programu przeciwdziałania narkomanii, finansowanych z dochodów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Do zadań tych należą:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniami,
2. udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy narkomanii,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności skierowanej do dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych

- i socjoterapeutycznych,
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii,
 5. pomoc społeczna osobom uzależnionym i ich rodzinom dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym, integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontaktu socjalnego.

W związku z powyższym opracowany został dla Gminy Pyzdry – Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, który określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z używania narkotyków z uwzględnieniem kierunków działań, wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na 2010r. opracowany został na podstawie sporządzonej w 2007 r. „Diagnozy zagrożeń patologiami społecznymi na terenie gminy Pyzdry” oraz propozycji zadań, podchodzących od instytucji i organizacji pozarządowych zaangażowanych w sprawy związane z rozwiązywaniem problemów patologii społecznych.

II Opis zjawiska na podstawie diagnozy

Na podstawie analizy powszechnych badań oraz rozpoznania profilaktycznej strategii środowiskowej i lokalnych możliwości, dokonanego w 2007 r. ocenia się, iż:

- kontakt młodzieży gimnazjalnej z narkotykami rozpoczyna się w wieku około 13 lat, młodzież zażywa narkotyki eksperymentalnie,
- wszystkie badane osoby miały kontakt z narkotykami w przedziale 1-2 razy w życiu,
- narkotyki spożywane są przez gimnazjalistów na dyskotekach

- młodzież eksperymentuje łącząc tabletki z alkoholem i odurzając się substancjami wziewnymi,
- tylko połowa respondentów wśród młodzieży jest przekonana o niebezpieczeństwie dla życia oraz zdrowia używając substancji psychoaktywnych, 10% to ci, którzy udzielili odpowiedzi, iż nie wiedzą czy jest to zagrożenie dla ich zdrowia
- osoby dorosłe biorące udział w badaniach plasują problem narkomanii na ósmej pozycji wśród czternastu ważnych problemów społecznych
- odpowiedzialnymi za zajmowanie się problemami narkomanii wśród młodzieży według dorosłych respondentów są rodzice i szkoła, a także kościół, policja i służba zdrowia
- narkomanów należy leczyć i otaczać opieką
- w środowisku ludzi dorosłych najbardziej rozpowszechnionymi substancjami są leki uspokajające i nasenne
- młodzież szkół ponadgimnazjalnych ucząca się poza miejscem zamieszkania ma łatwy dostęp do narkotyków.

III Cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii określa lokalną strategię w zakresie narkomanii i związanych z nią problemów. Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą,
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych,
- ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych,
- nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii,
- zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić narkomanii.

Podstawowym celem programu jest ograniczenie używania narkotyków oraz związanych

z tym problemów, a przy tym podniesienie świadomości społecznej Gminy Pызdry.

Cel ten realizowany będzie poprzez:

- ograniczenie tempa wzrostu rozpowszechniania używania narkotyków,
- ograniczenie tempa wzrostu przestępczości związanej z używaniem narkotyków,
- utrzymywanie poprawy stanu zdrowia u osób poddawanych leczeniu i rehabilitacji.

Profilaktyka I-rzędowa, realizowana w gminie Pызdry, dotycząca całej populacji dzieci

i młodzieży będzie miała na celu:

- opóźnienie inicjacji narkotykowej,
- promocja zdrowego stylu życia,
- zmniejszenie ryzyka wystąpienia problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych,
- diagnoza środowiska związana z problemem używania środków psychoaktywnych, dostosowanie programów profilaktycznych do potrzeb środowiska.

Profilaktyka II-rzędowa będzie miała na celu zapobieganie powstawaniu uzależnieniom poprzez:

- kształtowanie postaw abstyntenckich u dzieci i młodzieży,
- wycofanie dzieci i młodzieży z zachowań ryzykownych,
- diagnoza środowiska związana z problemem.

Profilaktyka III-rzędowa będzie miała na celu zmniejszenie skutków zdrowotnych i społecznych narkomanii poprzez:

- utrwalenie postaw abstynenckich u osób z problemem narkotykowym,
- zmotywowanie do leczenia osób mających problemy narkotykowe,
- organizowanie wsparcia po terapii.

IV Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Zadanie 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych.

Realizacja zadania polegać będzie między innymi na:

1. Kontynuowaniu działalności świetlic socjoterapeutycznych skierowanych do dzieci i młodzieży z terenów szczególnie narażonych na występowanie zjawisk patologicznych i dysfunkcyjnych. Kontynuowaniu działalności Punktu Konsultacyjnego, w którym to punkcie specjalista ds. uzależnień dokonywać będzie wstępnej diagnozy problemu i motywować do podjęcia terapii w poradni ambulatoryjnej lub ośrodka stacjonarnym
2. Doposażeniu świetlic socjoterapeutycznych i Punktu Konsultacyjnego oraz innych podmiotów i instytucji pracujących na rzecz profilaktyki narkomanii w odpowiedni sprzęt i materiały edukacyjne.
3. Dofinansowanie dojazdów na terapię uzależnień.

Zadanie 2. Udzielanie pomocy psychospołecznej i prawnej rodzinom, w których występują problemy narkomanii.

Realizacja zadania polegać będzie między innymi na:

1. Udzielaniu rodzinom, dotkniętym problemem narkomanii bezpłatnych porad psychologicznych w działającym Punkcie Konsultacyjnym, a także podczas organizacji imprez środowiskowo-profilaktycznych.
2. Kontynuowaniu współpracy z Posterunkiem Policji w Pyzdrach w prowadzeniu zadań sprzyjających ograniczeniu zagrożeń patologii rodziny i eliminowaniu niekorzystnych czynników wpływających na

obniżenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców.

3. Dofinansowaniu szkoleń z zakresu narkomanii pracownikom służb i instytucji, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.
4. Wspieraniu działalności organizacji pozarządowych i innych podmiotów, w tym placówek szkolnych, poprzez ogłoszenie konkursu na realizację „Nowatorskich i innowacyjnych projektów mających na celu przeciwdziałanie patologiom społecznym”.

Zadanie 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów.

Realizacja zadania polegać będzie między innymi na:

1. Udzielanie wsparcia szkołom podstawowym, gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej w podejmowaniu różnych form oddziaływań profilaktycznych, prowadzonych w oparciu o szkolne programy profilaktyki i promocji zdrowia:
 - prowadzenie programów zagospodarowania czasu wolnego, stwarzających młodemu ludziom możliwość uczestniczenia w profilaktycznych zajęciach;
 - angażowanie młodych ludzi do udziału w atrakcyjnych formach spędzania czasu, które sprzyjają osobistemu rozwojowi, wzmacniają poczucie odpowiedzialności, własnej wartości oraz umożliwiają włączenie do grup realizujących pozytywne cele;
 - rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży, będących alternatywą wobec różnego typu zachowań ryzykownych (sięgania po środki psychoaktywne, co prowadzi do agresji i demoralizacji);
 - wspieranie pozaszkolnych programów profilaktycznych;

- prezentacji teatralnych spektakli profilaktycznych, będących uzupełnieniem zajęć profilaktycznych;
 - prowadzenie programów wspierających rodziców z procesie wychowania dzieci,
 - organizowanie konkursów, akcji i innych działań poświęconych problematyce narkomanii;
 - doposażenie w materiały edukacyjne, informacyjne, a także nagrody rzeczowe, które stanowią element motywacyjny i angażujący uczniów w podejmowanych przedsięwzięciach profilaktycznych.
2. Udział w regionalnych i ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych, obejmujących problematykę narkomanii.
 3. Prowadzenie monitoringu.

Zadanie 4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązaniu problemów narkomanii.

Realizacja zadania polegać będzie między innymi na:

1. Udzielaniu wsparcia placówkom oświatowym i kulturalnym w prowadzeniu działań związanych z profilaktyką narkomanii.
2. Wspieraniu wszystkich instytucji, którym statutowo powierzono jakiegokolwiek działania skierowane na tworzenie warunków prawidłowego rozwoju młodego pokolenia.
3. Współpracy z lokalnymi mediami w zakresie propagowania strategii profilaktycznej oraz poszczególnych jej przedsięwzięć.
4. Upowszechnianiu materiałów informacyjno-profilaktycznych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii.
5. Współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

V Współpraca

Znaczna część zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii będzie realizowana łącznie z zadaniami dotyczącymi profilaktyki i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, wyznaczonymi w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Aby przedstawiony Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii mógł być efektywnie i fachowo realizowany należy do jego realizacji założyć współpracę z:

1. Instytucjami Centralnymi:

- Krajowe Biuro do spraw Przeciwdziałania Narkomanii

2. Instytucjami Wojewódzkimi:

- Pełnomocnikiem Zarządu Województwa Wielkopolskiego d/s Uzależnień.

3. Instytucjami i podmiotami Gminy Pyzdrzy:

- Posterunkiem Policji w Pyzdrach i Komendą Powiatową Policji we Wrześni
- Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
- Szkołami Podstawowymi i Gimnazjum,
- Służbą Zdrowia,
- Poradnią Psychologiczną i Pedagogiczną we Wrześni.
- Miejsko-Gminnym Domem Kultury w Pyzdrach

4. Instytucjami i podmiotami Gminy i Powiatu Września:

- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,

5. Prokuraturą Rejonową w Słupcy i Wrześni, Sądem Rejonowym w Słupcy i Wrześni, Kuratorami zawodowymi i społecznymi i innymi instytucjami zajmującymi się profilaktyką zapobieganiem narkomanii.

VI Monitoring i ewaluacja

Stały monitoring nad realizacją programu będzie prowadził przewodniczący Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Placówki, realizujące Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii, są zobowiązane do złożenia sprawozdania z ich przebiegu podjętych działań i osiągniętych rezultatów.

Preliminarz
kosztów wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania
Narkomanii
w gminie Pyzdry w 2010 roku

1. Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych”	
a) Samorządowe Szkoły Podstawowe w Lisewie, Wrąbczynkowskich Holendrach, Górnych Grądach, Pietrzykowie, Pyzdrach (2 godziny tygodniowo w każdej szkole, 5 wychowawców x 9 m-cy x 350/	13.500,00
b) Publiczne Samorządowe Gimnazjum w Pyzdrach (1 grupa po 1 godz. tygodniowo, 1 wychowawca / 9 m-cy x 150 zł)	2.700,00
c) Materiały papiernicze, biurowe oraz organizacja imprez okolicznościowych	4.050,00
d) Ubezpieczenie sprzętu RTV	300,00
2. Koszt utrzymania Punktu Konsultacyjnego:	
- zakup materiałów biurowych	500,0
3. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych	1.000,00
4. Realizacja profilaktycznych programów środowiskowych	3.000,00

Razem: 25.050,00

Przewodniczący
Rady Miejskiej
/ - / Mieczysław Podlewski